

Lausuntopyyntö jätehuollon palvelutasoluonnoksesta 2026–2030

Jyväskylän seudun jätelautakunta on asettanut luonnoksen jätehuollon palvelutasosta yleisesti nähtäville 19.3.2026 asti. Palvelutasoluonnoksessa määritellään kotitalouksille ja vapaa-ajan kiinteistöille tarjottavien jätehuoltopalveluiden taso ja kehitystavoitteet. Palvelutason tarkoituksena on ohjata jätehuoltoa sekä turvata kuntalaisille jätehuoltopalvelut yhdenvertaisesti Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa. Jätehuoltopalveluiden toteuttajan toimii alueen kuntien täysin omistama jäteyhtiö Mustankorkea Oy.

Palvelutasoluonnoksen valmistelu

Palvelutasoluonnoksen valmistelutyö on tehty jätehuoltoviranomaisessa. Valmistelua on kuitenkin tehty myös yhteistyössä alueen kuntien ja Mustankorkean kanssa. Jokaisen kunnan kanssa on käyty kuntakohtaiset tarkastelut alueen jätehuollon nykytilasta sekä kehitystarpeista. Luonnoksen nähtävillä oloaikana on avoinna myös asukaskysely, jonka avulla kartoitetaan asukkaiden mielipiteitä jätehuolto palveluista ja niiden kehittämisestä. Kyselyn vastauksia käytetään apuna palvelutasoehdotuksen viimeistelyssä.

Palvelutasoluonnoksen valmistelussa on lähdetty liikkeelle ajatuksella, että palvelut säilyvät vähintään nykyisellä tasolla. Luonnokseen on siirretty nämä nykyisiä palveluja koskevat kirjaukset sellaisenaan edellisestä palvelutasosta.

Valtakunnallinen yhdyskuntajätteen kierrätysaste on vuonna 2024 ollut Suomessa 48 prosenttia. Valtakunnallinen luku sisältää sekä kunnan vastuulle kuuluvasta toiminnasta syntyvän yhdyskuntajätteen että elinkeinotoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen. Kaikesta kerätystä yhdyskuntajätteestä noin puolet tulee kotitalouksilta ja puolet elinkeinotoiminnasta. Yhdyskuntajätteestä tulee kierrättää 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035.

Vuonna 2024 Jyväskylän seudun alueen kotitalouksilta, vapaa-ajan kiinteistöiltä ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöiltä kerätyn yhdyskuntajätteen kierrätysaste on ollut 52 prosenttia. Luku sisältää Mustankorkean keräämän ja tuottajien vastuulle kuuluvan jätteen sekä arvion kiinteistökohtaisiin kompostoreihin menevästä biojätteen määrästä.

Yhdeksi kehityskohteeksi valmistelun yhteydessä on noussut esille kierrätettävien jätteiden lajittelun lisääminen. Erityisesti biojätteen ja muovipakkausjätteen lajittelua olisi mahdollista lisätä nykyiseen verrattuna. Alueella on tehty sekajätteen koostumustutkimus edellisen kerran vuonna 2023. Tutkimuksen tulosten perusteella eniten sekajätteen seassa oli muovia ja muovipakkauksia, joita oli 21,4 prosenttia. Biojätettä sekajätteen seassa oli toiseksi eniten eli 20,6 prosenttia.

Kunnallinen jätehuolto katetaan kokonaisuudessaan jätemaksuilla, joten kirjaukset palvelutasossa eivät vaikuta omistajakuntien talouteen. Ne palvelut, joita jo palvelutason mukaisesti toteutetaan, on huomioituna tämän hetken jätetaksan mukaisissa maksuissa.

Palvelutasoluonnokseen lisättyjä jätehuollon kehityskohteita on tarkasteltu lähtökohtaisesti siten, että ensin selvitetään palvelun tuottamisen edellytykset ja arvioidaan vaikutuksen kuntalaisten jätemaksuihin. Tämän vuoksi palvelutasoluonnoksen kirjaukset eivät sellaisenaan aiheuta merkittäviä lisäyksiä jätehuollon kustannuksiin. Kaikki mahdolliset muutokset jätemaksuihin sekä niiden perusteisiin käsitellään vuosittain jätetaksan päivitysprosessin yhteydessä.

Luonnoksessa esitetyt keskeiset muutosehdotukset

Palvelutasoluonnokseen on lajittelun lisäämistä ajatellen tehty useita uusia tavoitteita. Mustankorkean hyötykeräyspisteitä kehitetään vastaamaan paremmin kotitalouksissa syntyviä jätelajeja, joista yleisimpiä ovat muovi- ja kartonkipakkaukset. Muovipakkauksia kerätään tällä hetkellä alueella sijaitsevilla Rinki-ekopisteellä, kun taas kartongin keräys on jo tällä hetkellä järjestetty lähes jokaisella keräyspisteellä. Tavoitteena olisi erityisesti lisätä muovipakkausten keräyspisteitä.

Biojätteen lajittelun tärkeyttä tullaan jatkossakin ylläpitämään jatkuvasti ja aiheesta viestitään säännöllisesti. Ohjausta ja neuvontaa biojätteen lajittelusta tehdään myös jatkuvasti. Lisäksi kompostointitarkastusten tekemistä jatketaan erityisesti niille kiinteistöille, joilla on puutteelliset tiedot biojätteen käsittelystä. Näin neuvontaa ja ohjausta saadaan juuri sinne, missä sille on eniten tarvetta.

Palvelutasoon on lisätty kirjaus erilaisten jätteenkeräystapahtumien, kuten pop-up keräysten, kokeilemisesta. Tavoitteena on tuoda palveluja lähemmäs asukkaita, joilla on enemmän matkaa jätekeskukselle tai pienjäteasemalle, ja selvittää tilapäisten keräystapahtumien kysyntää.

Sekajätteen seassa on edelleen paljon jätettä, jota voitaisiin energiaksi hyödyntämisen sijaan ohjata materiaalina uudelleen käyttöön. Palvelutasoon on lisätty kirjaus, että alueella selvitetään mahdollisuutta sekajätteen esikäsittelyyn. Esikäsittelyssä sekajätteestä voidaan erottaa kierrätykseen sopivaa materiaaleja ennen energiakäyttöä. Selvitys esikäsittelystä on tarkoitus tehdä vuoteen 2030 mennessä ja siinä tarkastellaan, missä esikäsittely voisi tapahtua, kuinka paljon materiaalia olisi mahdollista saada vielä kierrätykseen ja mitä kustannusvaikutuksia esikäsittelyllä olisi kuntalaisten jätemaksuihin.

Lausuntopyyntö

Jyväskylän seudun jätelautakunta pyytää lausuntoanne palvelutasoluonnoksesta **19.3.2026 klo 15 mennessä kirjallisesti** osoitteeseen **kirjaamo@jyvaskyla.fi** tai **Jyväskylän kaupunki, Kirjaamo, PL 193, 40101 Jyväskylä.**

Lisätietoja asiasta antaa johtava jätehuoltosuunnittelija Saana Minkkinen puh. 040 648 8200 tai jatelautakunta@jyvaskyla.fi.

Jakelu Jyväskylän kaupunki
Laukaan kunta
Muuramen kunta
Toivakan kunta
Mustankorkea Oy